
Articles

BUTLL. G C A (1) 2: 34-37 / 1981

ANÀLISI DE LES RECUPERACIONS DE XATRACS COMUNS (Sterna hirundo)

ANELLATS A LA PENÍNSULA IBÈRICA

Enric Carrera i Gallissà

ABSTRACT

Study of *Sterna hirundo* recoveries ringed in Spain

17 recoveries of *Sterna hirundo* ringed at the colonies of "L'albufera de València" and "Delta de l'Ebre" are analysed, 16 of them are "pullus" ringed in the last place. The "pullus" leave the breeding colonies quickly doing a radial dispersion before go back to the winter headquarters. The wintered of Iberic Terns are situated in a wide area of the African atlantic coast, from Mauretania and Senegal to Ghana. In this place also winter the populations of northern Germany North Sea, Netherlands, Great Britain, Switzerland and France. The author explain the interest of verify the origin of terns that accidentally wintered in the spanish mediterranean coast. Also is comment two nest return (L'albufera de València and Delta de l'Ebre), and the recoverie of a tern during the breeding season, ringed as "pullus" 4 years before in Constance lake (Germany)

Des de 1957 fins a 1979 s'ha anellat a la península Ibèrica un total aproximat de 1500 polls de Xatrac comú, la quasi totalitat dels quals són del Delta de l'Ebre. Aquests anellaments, han produït fins ara, un total de 17 recuperacions, una de les quals pertany a un poll anellat a l'albufera de València i la resta al delta de l'Ebre.

D'aquestes recuperacions, 9 han estat publicades per BERNIS et al. (1963), BERNIS & FERNANDEZ CRUZ (1965), FERNANDEZ CRUZ (1969), FERNANDEZ CRUZ (1974), CARRERA, MARTINEZ & MARTINEZ (1980), CARRERA, MARTINEZ, MOTIS (1980), a les que cal afegir:

Madrid Y-19502	pull	15.07.73	Fangar. Amposta (Tarragona) 40.50N 00.15E
	x	24.08.73	Dénia (Alacant) 38.51N 00.07E
Madrid Y-19504	pull	15.07.73	Punta de la Banya. Sant Carles de la Ràpita (Tarragona) 40.42N 00.30E
	o	24.10.73	Obo Timiris. MAURITANIA 19.22N 16.30W
Controlat, rep la nova anella PARIS GD-53974			
Madrid Y-15374	pull	08.07.73	Punta de la Banya. Sant Carles de la Ràpita (Tarragona) 40.42N 00.30E
	x	21.07.75	Delta de l'Ebre (Tarragona)

i 5 recuperacions locals de polls morts als pocs dies d'ésser anellats al Delta de l'Ebre (Tarragona).

De l'anàlisi d'aquestes recuperacions es dedueix que els polls abandonen ràpidament la localitat de naixement realitzant dispersions radials abans de marxar cap als quarters d'hivernada, com és el cas d'un poll anellat al Delta el 07.07.1961 i recuperat exhaust al cap de set dies a Calafell (Tarragona). Altres recuperacions en aquest sentit es tenen a prop de Carnon (França) i a Dénia (Alacant) al cap d'un mes d'ésser anellats com a polls al Delta de l'Ebre. Per altra banda veiem que els nostres xatracos realitzen retorns nials, així és el cas d'un poll anellat a l'albufera de València i recuperat al cap de 5 anys i 6 dies a la mateixa localitat, i un poll anellat a la Punta de la Banya és recuperat al cap de 2 anys i 3 dies al mateix indret. Semblaria, doncs, que les colònies ibèriques es nodreixen dels seus propis exemplars. No s'ha d'oblidar però, la possible colonització de poblacions forànies, com és el cas d'un poll anellat al llac alemany de Constança i recuperat al cap de 4 anys al Delta de l'Ebre durant l'època de cria:

Radolfzell G-319209	pull	16.06.1969	Konstanz-Nollmatingen Sudbaden, Alemanya 47.41N 09.08E
	x	primers 06.1973	Villafranco del Delta (Tarragona) 40.42N 00.44E

De les 17 recuperacions abans esmentades, 7 es poden considerar com a hivernals si tenim present que el Xatrac comú ocupa els quarters d'hivern des

de setembre- octubre fins a març-abril (Isenmann, 1972). Les poblacions europees de Xatrac comú hivernen a dues zones del litoral tropical de l'Àfrica occidental, alguns exemplars, però, arriben a Moçambic per la costa oriental. A la zona equatorial compresa entre el delta del Níger fins a Gabon, el nombre de recuperacions és baix i relativament rar.

Segons SALOMONSEN (1955) les poblacions europees son al·lohièmiques, és a dir, cadascuna té una zona d'hivernada diferent. Sembla que hi ha una clara tendència, doncs, que els Xatrac més nòrdics i orientals hivernin a l'Àfrica austral i els més meridionals i occidentals ho facin al nord de l'Equador.

Aquesta teoria ha quedat, posteriorment, parcialment confirmada per altres autors com: ELLIOTT (1971), RADFORD (1961), ISENNANN (1972), LANGHAM (1971), LEBEDEVVA (1962), MILENZ (1962), SCHLOSS (1962), i SPEEK (1969), els quals han demostrat que els Xatrac comuns d'Escandinàvia, Finlàndia, Països Bàltics i Alemanya del Nord (Bàltic), així com els del Mar Negre (Ucrània) hivernen principalment al llarg de la zona tropical austral (Angola, Sudàfrica i ocasionalment Moçambic), i els d'Alemanya del Nord (Mar del Nord), Països Baixos, Gran Bretanya, França i Suïssa ho fan al llarg de la zona tropical-boreal que va des de Mauritània i especialment des del Senegal fins a Dahomey i pot ser fins a Nigèria. El mapa de recuperacions ens mostra que els Xatrac comuns de la península Ibèrica hivernen en una franja del litoral atlàntic africà, que va des de Mauritània i especialment Senegal fins a Ghana. Podem concloure, doncs, que els nostres Xatrac hivernen a la mateixa zona que els de les poblacions d'Alemanya del Nord (Mar del Nord), Països Baixos, Gran Bretanya, França i Suïssa.

Seria de totes maneres interessant comprovar l'origen dels exemplars que ocasionalment hivernen al Mediterrani espanyol i més concretament al Delta de l'Ebre (FERRER, 1977).

Recuperacions de *Sterna hirundo* anellats com a polls al Delta de l'Ebre (Tarragona).

Els números indiquen el mes en què es va produir la recuperació.

BIBLIOGRAFIA

- BERNIS, F. LALANDA, M. LEON, (1963). Capturas de aves anilladas en España. Informe 5/6 (1961-62). Ardeola IX. 1963.
- BERNIS, F. FERNANDEZ CRUZ, M. (1965). Capturas de aves anilladas en España. Informe 7/8 (1963-64). Ardeola XI (1965): 21-51.
- CARRERA, E. MARTINEZ, I. MARTINEZ, A. (1980). Resum de les activitats del Grup Català d'Anellament (1975-1977). Butll. Inst. Cat. Hist. Nat. 45 (secc. zool.3):127-138.
- CARRERA, E. MARTINEZ, I. MOTIS, A. (1980). Resum de les activitats del Grup Català d'Anellament (1978-1979). Butll. Inst. Cat. Hist. Nat. 45 (secc. zool.3):139-153.
- ELLIOTT, C. (1971). Analysis of the ringing and recoveries of three migrants Terns. Ostrich, suppl 9: 71-82.
- FERNANDEZ CRUZ, M. (1969). Capturas de aves anilladas en España. Informe 11/12 (1967-68). Ardeola XIV. 1969.
- FERNANDEZ CRUZ, M. (1974). Capturas de aves anilladas en España. Informe 15/16 (1971-72). Ardeola XX. 37-123.
- FERRER, X. (1977). Introducció ornitològica al Delta de l'Ebre. Treb. Inst. Cat. Hist. Nat., 8: 227-302.
- GRUP CATALA D'ANELLAMENT (manuscrit). Fitxer de recuperacions d'ocells anellats. Barcelona 1981.
- ISENMAN, P. (1972). Données sur les quartiers d'hiver des Sternes pierregarins (Sterna hirundo) nées en France et en Suisse. Nos Oiseaux 31:297-99.
- LANGHAM, N. (1971). Seasonal movements of British Terns in the Atlantic Ocean. Bird Study 18: 155-75.
- LEBEDEVA, M. (1962). Migration se Sternes pierregarins. Migracii Shivotnych 3: 87-91.
- MILENZ, K. (1960). Ringfunde mecklenburgischer Flusseeeschwalben. Auspicium 1: 444-450.
- RADFORD, M. (1961). A study of the British ringin records of the common Tern and Artic Tern, and comparison with some foreing records. Bird Study 8: 174-185.
- SALOMONSEN, F. (1965). The evolutionary significance of bird migration. Dan. Biol. Medd. 22. n°:6: 62p.
- SCHLOSS, W. (1962). Ringfunde der Flusseeeschwalbe. Auspicium 1:395-443.
- SPEEK, B. (1969). Bird ringing in the Netherlands. Limosa 42: 82-109.